

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens Økonomiske Årsberetning 1997 — Vækst, beskæftigelse og konvergens på vejen mod ØMU«

(97/C 206/18)

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber besluttede den 22. april 1997 at anmode om Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Kommissionens Økonomiske Årsberetning 1997 — Vækst, beskæftigelse og konvergens på vejen mod ØMU«.

Det forberedende arbejde henvistes til ØSU's Sektion for Økonomiske, Finansielle og Monetære Spørgsmål, som udpegede Harry Byrne til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 8. april 1997.

Det Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 345. plenarforsamling af 23. og 24. april 1997, mødet den 24. april 1997, enstemmigt følgende udtalelse.

Indledning

1. Det Økonomiske og Sociale Udvalg påskønner den lejlighed, der hermed byder sig til at bidrage med en udtalelse til udarbejdelsen af »de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker«, som omhandlet i traktatens artikel 103, stk. 2. Medlemsstaterne har gjort væsentlige fremskridt — som skal konsolideres — hen imod stabilitet og »nominel« konvergens (Maastricht-kriterierne). ØSU minder her om, at den reale konvergens mellem økonomierne — målt ved jobskabelse, økonomisk vækst pr. indbygger og tværregional sammenhængskraft — stadig er utilstrækkelig. ØSU mener også, at de økonomiske udsigter for 1997 skal vurderes med realisme og forsigtighed.

1.1. ØSU kan tilslutte sig Kommissionens forklaring på, hvorfor første halvdel af 1990'erne har været kendetegnet ved et utilstrækkeligt væksttempo og en forværring af beskæftigelsessituationen: en for behersket udvidelse af produktionskapaciteten, en finanspolitik kendetegnet ved en for lempelig offentlig udgiftspolitik og lønpolitik i nogle medlemsstater — i strid med stabilitetsmålsætningerne — samt uro på valutamarkederne og devaluering af visse valutaer. Som følge af en bedre afbalancering af det makroøkonomiske policy-mix synes der at være sket en vending i tendensen i 1996.

Hen imod Den Økonomiske og Monetære Union

2. ØSU glæder sig over, at Maastricht-kriterierne, der jo tjener til at forberede medlemsstaterne på deltagelse i ØMU'en — nærmere bestemt tredje fase (indførelsen af euroen) — har ført til en bemærkelsesværdig konvergens i medlemsstaternes økonomier. Samordningsgraden varierer nok fra land til land — nogle lande honorerer de formelle kriterier i højere grad end andre — men alle medlemsstater har uden undtagelse gjort afgørende fremskridt i konvergensmæssig henseende.

2.1. Fællesskabet har således nået en grad af monetær stabilitet, som er uden sidestykke i historien: inflations-

takt tæt på de 2 %, yderst stabile valutakurser — hvilket i formel henseende understreges af Italiens genindtræden og Finlands indtræden i EMS'en — samt en nedadgående bevægelse i de korte og lange renter.

2.2. Der registreres også afgørende fremskridt med hensyn til de offentlige budgetter — målt ved gæld og årligt underskud — men medlemsstaterne bør fortsat lægge sig i selen på dette punkt. Desuden er der behov for en bedre budgetmæssig koordinering — eller bedre: konsolidering — ikke kun for at sikre, at flest muligt lande opfylder Maastricht-kriterierne, men også for at fastholde og forstærke samhörigheden mellem de forskellige EU-regioner.

Beskæftigelsen: et mørkt kapitel

3. Det Økonomiske og Sociale Udvalg ser med stor bekymring på, at opbygningen af det indre marked og de politiktiltag, der skal bane vejen for indførelsen af den fælles mønt, ikke har ført til bedre resultater i vækst- og beskæftigelsesmæssig henseende. Beskæftigelsen har fremdeles topprioritet i de europæiske borgeres bevidsthed.

4. I EF-traktaten nævnes beskæftigelsen mange steder som målsætning. Artikel 2 anfører udtrykkeligt »et højt beskæftigelsesniveau og et højt socialt beskyttelsesniveau« som en målsætning, Fællesskabet skal realisere. I artikel 102 A, der indleder traktatens afsnit om den økonomiske og monetære politik, hedder det, at »Medlemsstaterne fører deres økonomiske politikker med henblik på at bidrage til virkeliggørelsen af Fællesskabets mål, som disse er fastlagt i artikel 2, og i forbindelse med de overordnede retningslinjer, der er nævnt i artikel 103, stk. 2.« Også ESCB, hvis hovedopgave det er at sikre prisstabilitet i Fællesskabet, skal bidrage til gennemførelsen af målene i artikel 2, der taler om et højt beskæftigelsesniveau (artikel 105). ØSU opfordrer udtrykkeligt den igangværende regeringskonference til at sørge for, at der i EF-traktaten optages et særligt kapitel om beskæftigelsen, som fastlægger en politik med nøje angivne målsætninger og egnede instrumenter.

5. ØSU tilsluttede sig Kommissionens oprindelige udspil i hvidbogen »Vækst, konkurrenceevne, beskæftigelse« og bakker op om kommissionsformand Jacques Santer's opfordring for nylig til et omfattende samarbejde mellem alle parter i en tillidspagt for beskæftigelsen. Hvad, der er brug for nu, er imidlertid, at medlemsstaterne og Den Europæiske Union omsætter initiativerne til handling, så der opnås håndgribelige resultater i form af skabelse af flere job. Trods de pæne resultater, nogle medlemsstater kan opvise, lider Fællesskabet under ét stadig under en alt for omfattende arbejdsløshed, der er socialt og økonomisk uholdbar.

De økonomiske udsigter

6. ØSU deler imidlertid det synspunkt, Kommissionen fremfører i sin årsberetning, nemlig at de fundamentale økonomiske forhold i Fællesskabet er sunde på udbudssiden (stabile priser, renteniveau, valutakurser, den internationale kontekst m.v.) og peger frem mod et økonomisk opsving, der gradvis vil befæste sig.

7. Det er tilsyneladende kun Holland og Irland, der med succes har formået på én gang at honorere konvergenskriterierne og skabe mere beskæftigelse — sammen med Luxembourg, der på det punkt længe har været forskånet for problemer. Næstefter Luxembourg skriver Østrig sig for langt den laveste ledighed i Den Europæiske Union og gennemfører i øjeblikket konsensusbaserede budgetkonsolideringstiltag. Holland fortjener særlig ros, fordi det har evnet at kombinere løntilbageholdenhed, offentlige udgiftssænkninger, skattesænkninger og større fleksibilitet på arbejdsmarkedet. Herved er det lykkedes landet at sikre en opmuntrende forbedring i beskæftigelsessituationen, som nogle iagttagere beskrev som håbløs for blot få år siden. Samtidig har Holland formået ikke blot at fastholde, men også at udbygge sin velfærdsmode. Alle disse lande har vist, hvor effektiv en konsensusbaseret politik med deltagelse af erhvervslivets og arbejdsmarkedets organisationer kan være. ØSU vil også pege på den danske økonomis udmærkede præstationer, specielt den markante nedbringelse af arbejdsløsheden.

8. Irlands succes må tilskrives en konsensustilgang, der har ført til en bred aftale mellem regering og arbejdsmarked om vidtgående finanspolitiske indgreb, men den skyldes også en optimal indsats af samhørighedsfondens og strukturfondens udviklingsinstrumenter. Eksemplet viser, at Fællesskabet kan spille en meget positiv rolle i den økonomiske udvikling af regioner og medlemsstater, og Irlands anstrengelser er et eksempel til efterfølgelse. Italien kunne høste større udbytte af EU's fondsmidler, hvis det udnyttede de ressourcer, der allerede er forbeholdt medfinansiering, bedre⁽¹⁾.

8.1. Det må erkendes, at indsatsen for at opfylde konvergenskriterierne i mange lande fører til en stram finanspolitik, der indsnævrer det råderum, der er til at stimulere økonomien, og dermed kan rumme deflationære elementer. Et passende policy-mix er derfor uomgængeligt, hvis man på én gang vil sikre stabile priser, vækst, flere arbejdspladser og balance på de offentlige budgetter.

8.2. ØSU håber, at landene fastholder samordningsanstrengelserne i deres økonomiske politik ved at iagttage Maastricht-kravene, således at tredje fase af ØMU'en som planlagt kan gå fra start 1. januar 1999, med et maksimum af medlemsstater.

Svag efterspørgsel — løsninger?

9. Et opsving skabes bedst via øgede investeringer drevet af en stigning i forbruget. De tekniske forudsætninger for at stimulere investeringerne, dvs. lave lange renter, er til stede i næsten samtlige medlemsstater. Hertil kommer, at erhvervslivet er inde i en opmuntrende periode med god indtjening, der imidlertid bringes i fare af udsigten til svag vækst i efterspørgslen efter de producerede varer og tjenesteydelser. I den sammenhæng vil ØSU lægge vægt på, at Kommissionen i sine fremtidige økonomiske årsberetninger fokuserer på realrenteniveauet, da det i højere grad er det, der er bestemmende for investeringslysten.

10. En politik byggende på moderate lønoverenskomster er og bliver en forudsætning for at fastholde stabiliteten i opløbet mod Den Økonomiske og Monetære Union, men den bør flankeres af efterspørgselsstimulerende foranstaltninger. Efterspørgslen skal understøttes af en reallønsstigning, der ligger under stigningen i produktiviteten, samt af eksportfremmende foranstaltninger, forbedringer af innovationsevnen og en øgning af beskæftigelsen. Da efterspørgsel, beskæftigelsesniveau og investeringsudvikling hænger indbyrdes sammen, skal man sørge for ikke at starte en ond cirkel. Så snart budgetudsigterne tillader det, kunne medlemsstaterne stimulere erhvervsaktiviteten og dermed beskæftigelsen gennem skattepolitiske foranstaltninger på udvalgte områder. Hertil hører fx sektorielle foranstaltninger som sænkning af beskatningen af byggeri og renoveringsarbejder.

11. ØSU hilser med glæde, at Økonomisk Årsberetning 1997 har et særligt underkapitel om »globalisering«. Det skal her henvises til sin udtalelse om »Beskæftigelse, konkurrenceevne og økonomiens globalisering«⁽²⁾. Det vil understrege, at man fra europæisk side ikke skal frygte for globaliseringen af økonomisk virksomhed

(1) Se rapporten om Italiens økonomiske og sociale situation, CES 775/96 fin, af 19. september 1996 (ordfører: Gérard Dantin).

(2) Initiativudtalelse vedtaget på plenarforsamlingen den 19. marts 1997, ordfører: Ursula Konitzer (EFT nr. C 158 af 26. 5. 1997).

(vare- og serviceproduktion), men snarere bør betragte globaliseringen som en udfordring og en motor bag fremskridtet.

12. Under alle omstændigheder må globaliseringen ikke anspore Fællesskabet til at opgive sin »sociale model«⁽¹⁾, men derimod nok til at justere modellen på nødvendige punkter, så dens effektivitet forbedres. Ud over nævnte udtalelse om globalisering udtalte ØSU sig for nogle måneder siden om de nye teknologiers konsekvenser for beskæftigelsen⁽²⁾. De talmæssige oplysninger, den indeholder, viser, at over de seneste femten år er produktiviteten i Den Europæiske Union vokset lige så meget som i USA og Japan. ØSU's konklusion må derfor være, at de to fænomener — globalisering og ny teknologi — for økonomiens aktører rummer såvel udfordringer som muligheder, når det drejer sig om at sikre den langsigtede vækst i Den Europæiske Union.

12.1. Desuden må Fællesskabet gøre alt, hvad der står i dets magt, for at forhindre »social og miljømæssig dumping« fra områder uden for Unionen, og derved fremme fair handel globalt, sådan som det fx kan gøres gennem WTO- eller ILO-initiativer.

Stivheder

13. Ledighedens årsager er imidlertid fortsat af udpræget strukturel art. Det er derfor ikke tilstrækkeligt at sætte ind på det makroøkonomiske plan med penge- og finanspolitik. Blandt de hyppigst nævnte strukturelle problemer er stivheder på arbejdsmarkedet, trods de konsensusbaserede fremskridt, der er gjort i adskillige medlemsstater hen imod øget, positiv fleksibilitet.

13.1. ØSU mener, at jobskabelsen kan forstærkes gennem en efterspørgsels- og investeringsledet vækst, fleksible arbejdsmarkedsbetingelser skabt gennem forhandlinger og ved at begrænse den herskende tendens til i Europa i højere grad end i USA at substituere arbejdskraft med kapital. En sænkning af de lovpligtige arbejdsgiverafgifter med deraf følgende nedbringelse af arbejdskraftomkostningerne skulle også fremme beskæftigelsen, men kan kræve, at der indføres en alternativ indkomstkilde for at finansiere de sociale udgifter.

13.2. Omend amerikanske økonomiske forhold ikke til fulde kan overføres på den europæiske samfundsøkonomiske model — specielt ikke i den nuværende fase, hvor EU-medlemsstaterne er forpligtede til at føre en stram politik for at respektere konvergenskravene — viser det amerikanske eksempel, at det er muligt at opnå

væsentlige resultater på jobskabelsesområdet, når der opereres på et stort enhedsmarked med én stærk fælles valuta.

13.3. ØSU agter i nærmeste fremtid at udsende en udtalelse om sammenhængen mellem produktivitet og jobskabelse.

13.4. Desuden finder ØSU det vigtigt, at der kontinuerligt sættes ind over for bureaukrati, som er en hæmsko for jobskabelsen. Urimeligt bureaukratiske procedurer (omsiggribende overkomplerede administrative procedurer, for lang ekspeditionstid i forbindelse med udstedelse af tilladelser, etc.) bør bekæmpes til gunst for erhvervs klimaet og dermed for jobskabelsen.

Strukturelle foranstaltninger

14. Blandt specifikke strukturelle foranstaltninger, der er behov for, tænker ØSU først og fremmest på forskellige former for deltidsarbejde, reorganisering og nedsættelse af arbejdstiden⁽³⁾, praktikpladser, erhvervsuddannelse samt anvendelse af erfarne arbejdstagere som undervisere inden for erhvervsfaglig uddannelse, så den viden, der er kumuleret på det givne område, ikke går tabt.

14.1. ØSU henleder opmærksomheden på, at de store infrastrukturarbejder, det vil sige de transeuropæiske net, endnu ikke er blevet opstartet som følge af mangel på finansieringsmidler. Det slår til lyd for nationale, regionale og lokale programmer for offentlige arbejder, der kræver indsats af relativt meget arbejdskraft. ØSU mener desuden, at miljøpolitikken er et område, der rummer mange nye arbejdspladser.

Små og mellemstore virksomheder

15. Der skal til stadighed lægges vægt på udviklingen af de små og mellemstore virksomheder, herunder mikrovirksomheder. ØSU understreger behovet for større fleksibilitet, når det gælder spørgsmål som adgangsbarrierer, adgang til risikovillig kapital og opnåelse af banklån; især bør det gøres lettere for virksomhederne at opbygge en egenkapital. En sænkning af selskabsskattesatsen for overskud op til en bestemt beløbsgrænse vil, forudsat at overskuddet bliver i virksomheden og bruges til investeringer, bidrage til etablering og udvikling af nye virksomheder. Desuden skal rammevilkårene forbedres for de selvstændige og SMV'erne ved at reducere tunge administrative procedurer; målet må bl.a. være at lette overdragelsen af en virksomhed fra den ene generation til den anden samt at skabe bedre pensionsordninger og sociale sikringsordninger for selvstændigt erhvervsdrivende og ledere af små virksomheder. Endvidere bør det gøres nemmere for lønmodtagere at blive selvstændige, og omvendt.

(1) Den »sociale model« varierer i skikkelse fra det ene land til det andet, men kollektive overenskomstforhandlinger, konsensus og et højt socialt beskyttelsesniveau hører overalt til komponenterne.

(2) EFT nr. C 66 af 3. 3. 1997.

(3) EFT nr. C 18 af 22. 1. 1996.

De unge

16. ØSU mener, der skal lanceres mere offensive programmer, der indeholder tilbud om jobtræning og job for unge. Det mener imidlertid hverken, at minimumslønnen eller lønniveauet generelt for de unge skalsænkes. Den europæiske sociale model er kendetegnet ved et højt lønniveau og et hertil svarende højt produktivitsniveau. Adskillige medlemsstater har allerede med held gennemført foranstaltninger, som det er værd at diskutere og dele med de øvrige medlemsstater (»benchmarking«).

Det politiske klima: Den Økonomiske og Monetære Union

17. Det Økonomiske og Sociale Udvalg mener, at indførelsen af euroen fra 1999 er en enestående lejlighed for medlemsstaterne til at forklare deres borgere, hvad de europæiske enhedsbestræbelser er, og til at vinde opbakning bag dem. Udskiftningen af den nationale mønt med euroen berører den enkelte borger direkte. De seneste opinionmålinger, som man selvsagt kan lægge i, hvad man vil, peger på, at kun et mindretal af de europæiske borgere er gunstigt stemt over for den fælles mønt og ØMU'en. Der er derfor behov for en folkelig oplysningsindsats, og på det punkt påhviler der de enkelte medlemsstater et stort ansvar.

17.1. Især må regeringerne forklare deres borgere, at de anstrengelser, der er udfoldet for at honorere de

konvergenskriterier, der er lagt fast med henblik på indførelsen af den fælles mønt, ikke har været forgæves. Den afdæmpning i efterspørgslen, som nedskæringer i de offentlige udgifter har ført til, skulle blive efterfulgt af et opsving, som investorer og forbrugere vil kunne tolke som et nyt og opmuntrende tegn på fornyet tillid og dermed på en mere stabil økonomi. ØSU håber, at der kommer et sådant omsving — og gerne så hurtigt som forudset i Kommissionens prognose (dvs. i andet halvår 1997).

Konklusion

18. Regeringerne og repræsentanterne for det økonomiske og sociale liv har en afgørende rolle at spille, når det drejer sig om at stimulere den økonomiske aktivitet og dermed skabe flere job. De skal fortsat anvende det policy-mix, som i sidste række, gennem stabilitet, letter jobskabelsen. Fællesskabet skal for sin del tackle ledighedsproblemet med den samme beslutsomhed, som det lægger for dagen, når det gælder konvergens på det monetære område. »De overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker« vil derfor blive stadig vigtigere. Der er således behov for en omfattende økonomisk politik på EU-niveau, hvis man vil realisere beskæftigelsesmålsætningen, uden at de centrale elementer i »den europæiske model« lider skade, og i mellemtiden skabe fair konkurrencevilkår. Arbejdsgivere og lønmodtagere må demonstrere politisk vilje til på konsensusbasis at skabe de job, de europæiske borgere efterlyser.

Bruxelles, den 24. april 1997.

Tom JENKINS

Formand for

Det Økonomiske og Sociale Udvalg

TABEL 1

Internationale forudsætninger

	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Real vækst i BNP, hele verden (ekskl. EF)	4,2	3,2	2,2	0,1	1,5	3,0	3,5	3,9	4,2
Real vækst i BNP, USA	3,9	2,7	1,2	-0,5	2,5	3,4	4,1	2,0	2,4
Real vækst i BNP, Japan	6,2	4,8	5,1	4,0	1,1	0,1	0,5	0,9	3,8
Vækst i verdensimporten (ekskl. EF)	9,0	7,3	4,5	3,1	7,1	10,1	11,6	10,2	8,1

Kilde: Kommissionens tjenestegrene, prognose efterår 1996.

TABEL 2

Hovedtal for økonomien i Fællesskabet

	1961-1973	1974-1985	1986-1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Real vækst i BNP (årlige ændr. i pct.)	4,8	2,0	3,3	1,5	1,0	-0,4	2,9	2,5	1,6
Inflation (BNP-prisdeflator)	5,2	10,6	4,9	5,5	4,5	3,6	2,6	2,9	2,5
Ledighed (i pct. af den civile arbejdsstyrke)	2,3	6,4	8,9	8,3	9,3	10,9	11,3	10,9	11,1
Den offentlige sektors nettolåntagning (i pct. af BNP)	0,4 ⁽¹⁾	3,9 ⁽¹⁾	3,5 ⁽¹⁾	4,3	5,1	6,2	5,4	5,0	4,4
Saldo på de løbende poster (i pct. af BNP)	0,3	-0,3	0,1	-1,4	-1,2	0,0	0,0	0,5	0,7
Korte rente (årgennemsnit)	5,6 ⁽²⁾	11,2 ⁽²⁾	9,8	11,0	11,2	8,6	6,6	7,0	5,3
Lange rente (årgennemsnit)	7,1 ⁽²⁾	11,9 ⁽²⁾	9,8	10,3	9,8	7,8	8,2	8,6	7,3

⁽¹⁾ EUR ekskl. Grækenland, Spanien, Luxembourg og Sverige.

⁽²⁾ EUR ekskl. Grækenland, Luxembourg og Portugal.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene, prognose efterår 1996.

TABEL 3

Vækstens sammensætning i Fællesskabet

(Årlige ændr. i pct.)	1961-1973	1974-1985	1986-1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Privat forbrug	4,9	2,2	3,7	2,2	1,8	-0,3	1,7	1,8	1,9
Offentligt forbrug	3,8	2,5	2,0	1,8	1,5	1,2	0,4	0,7	1,0
Faste bruttoinvesteringer	5,7	-0,1	5,7	-0,4	-0,9	-6,6	2,4	3,6	1,7
heraf: materiel ⁽¹⁾	...	1,9	6,7	-0,5	-3,8	-11,5	3,5	6,6	4,0
bygninger ⁽¹⁾	...	-1,2	4,6	-0,6	1,1	-3,3	1,9	1,5	-0,4
Intern efterspørgsel	4,9	1,6	3,9	1,2	1,1	-1,8	2,5	2,2	1,3
Eksport af varer og tjenester ⁽²⁾	8,0	4,2	5,1	4,9	3,6	1,8	9,0	7,5	4,1
Import af varer og tjenester ⁽²⁾	8,7	2,7	7,4	4,1	3,9	-2,8	7,6	6,5	3,2

⁽¹⁾ EUR ekskl. Luxembourg og Portugal.

⁽²⁾ Inkl. handelen mellem EU-landene indbyrdes.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene, prognose efterår 1996.

TABEL 4

Arbejdsmarkedsforholdene i Fællesskabet

(Årlige ændr. i pct.)	1961-1973	1974-1985	1986-1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Arbejdsproduktivitet	4,4	2,0	1,9	1,3	2,4	1,4	3,3	1,9	1,6
Real aflønning pr. beskæftiget	4,5	1,6	1,3	1,5	2,4	0,5	0,7	0,3	0,9
Reale enhedslønøkonomkostninger	0,0	-0,3	-0,7	0,2	0,0	-0,9	-2,4	-1,6	-0,7
Antal personer i arbejdsstyrken	0,3	0,7	0,9	0,4	-0,2	-0,8	0,1	0,1	0,2
Antal beskæftigede	0,3	0,0	1,3	0,1	-1,4	-1,9	-0,3	0,8	0,0
Ledighed (i pct. af den civile arbejdsstyrke)	2,3	6,4	8,9	8,3	9,3	10,9	11,3	10,9	11,0

Kilde: Kommissionens tjenestegrene, prognose efterår 1996.

TABEL 5

Rundspørgeindikatorer for Fællesskabet

	Top- punkt 1988-1991	Lav- punkt 1992-1994	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Investeringsplaner ⁽¹⁾ (fremstillingssek- toren)	- 4	- 5	- 11	- 3	+ 11	+ 4	+ 3
Kapacitetsudnyttelse (fremstillingssekto- ren)	85,1	77,2	82,2	80,4	77,6	79,5	83,0	81,3	81,0 ⁽²⁾
Erhvervstillidsindikator (1985 = 100)	104,8	96,0	100,4	98,5	96,4	100,4	101,0	98,9	101,1 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Mængdeændringer i investeringsplanerne i forhold til foregående år.

⁽²⁾ 4. kvartal 1996.

⁽³⁾ Februar 1997 for erhvervstillidsindikatorer.

Kilde: Kommissionens tjenestegrene, prognose efterår 1996.

TABEL 6

Nøgletal for EU-landenes resultater med hensyn til konvergenskriterierne ^(*)

	Inflation	Rentesatser	Den offentlige sektors budgetstilling				Valutakurs	
	Interim- indeks for forbruger- priserne	Kapital- markeds- renter ⁽¹⁾	Tilstede- værelsen af et uforholds- mæssigt stort underskud ⁽³⁾	Underskud i forhold til BNP	Gæld i forhold til BNP			Deltagelse i valutakurs- mekanismen (ERM) (Marts 1997)
				November 1996 — Kommissionens prognoser/ skøn				
				1996 ⁽⁶⁾	1996	Δ 1996/1995	Δ 1996/1993	
Feb. 1996- Jan. 1997 ⁽²⁾	Feb. 1996- Jan. 1997 ⁽³⁾							
B	1,8	6,4	ja	3,3	130,6	- 3,1	- 6,4	ja
DK	2,0	7,1	nej	1,4	70,2 ⁽⁷⁾	- 1,7	- 9,9	ja
D	1,3	6,2	ja	4,0	60,8	2,7	12,6	ja
GR	7,8	14,8 ⁽³⁾	ja	7,9	110,6	- 1,2	- 1,2	nej
E	3,5	8,5	ja	4,4	67,8	2,1	7,3	ja
F	2,1	6,2	ja	4,0	56,4	3,6	10,8	ja
IRL	2,2 ⁽⁴⁾	7,2	nej	1,6	74,7	- 6,9	- 20,0	ja
I	3,7	9,1	ja	6,6	123,4	- 1,5	4,1	ja
L	1,2	6,3	nej	- 0,9	7,8	1,8	1,6	ja
NL	1,5	6,1	ja	2,6	78,7	- 1,0	- 2,1	ja
A	1,8	6,3	ja	4,3	71,7	2,7	8,9	ja
P	3,0	8,3	ja	4,0	71,1	- 0,6	2,9	ja
FIN	1,5	7,0	ja	3,3	61,3	2,1	4,0	ja
S	0,9	7,9	ja	3,9	78,1	- 0,6	2,1	nej
UK	...	7,9	ja	4,6	56,2	2,1	7,7	nej
EUR 15	2,4	7,2		4,4	73,5	2,2	7,4	

^(*) Tentativ præsentation aftal, som endnu ikke er harmoniserede i alle tilfælde. De endelige definitioner af Maastricht-traktatens konvergenskriterier er fortsat til drøftelse.

⁽¹⁾ Gennemsnitlig restløbetid 10 år, undtagen for Luxembourg og Grækenland (ca. 5 år).

⁽²⁾ Inflation: aritmetiske gennemsnit af 12 harmoniserede månedsindeks i forhold til aritmetisk gennemsnit af 12 harmoniserede månedsindeks i den foregående periode.

⁽³⁾ Renter: Gennemsnit af de seneste 12 månedsgennemsnit.

⁽⁴⁾ Inflation i Irland: aritmetisk gennemsnit af 4 harmoniserede kvartalsindeks for 1996 i forhold til det aritmetiske gennemsnit af 4 harmoniserede kvartalsindeks for 1995.

⁽⁵⁾ Rådets afgørelse af 26. september 1994, 10. januar 1995 og 27. juni 1996.

⁽⁶⁾ Tallene bygger på skøn fra Kommissionens tjenestegrene, der har brugt definitionerne og de senest tilgængelige tal fra de nationale kilder; et minus ud for budgetunderskuddet betegner et overskud.

⁽⁷⁾ Statens indestående i nationalbanken, statens beholdning af realkreditobligationer og offentlige virksomheders gæld androg cirka 18 % af BNP i 1995.

TABEL 7

Real konvergens 1996

	BNP per capita		Ledighed	Reale enhedsløn- onkostninger	Betalings- balancens løbende poster
	i købekrafts- standarder	pct. vis ændr. i forhold til året før	i pct. af den civile arbejdsstyrke	pct. vis ændr. i forhold til året før	i pct. af BNP
B	111,5	4,5	9,8	- 1,5	4,1
DK	116,1	5,1	6,0	0,9	1,0
D	109,9	4,4	9,0	- 0,9	- 1,1
GR	65,8	5,3	9,0	0,9	- 3,0
E	76,9	5,3	22,2	- 0,8	0,9
F	106,5	4,1	12,3	- 0,8	1,7
IRL	97,5	10,8	12,3	- 3,8	3,7
I	103,9	4,0	12,0	0,7	3,4
L	168,8	4,9	3,1	- 0,3	15,9
NL	107,0	5,4	6,6	- 1,5	4,9
A	110,9	4,0	4,1	- 0,5	- 2,1
P	67,9	5,7	7,3	0,1	- 1,0
FIN	96,3	5,4	15,7	1,2	4,0
S	99,8	4,7	10,0	2,2	1,2
UK	96,0	5,3	8,2	- 1,2	- 1,8
EUR	100,0	4,7	11,1	- 0,7	0,7

Kilde: Kommissionens tjenestegrene, prognose efterår 1996.

TABEL 8

Kønsspecifik ledighed i Europa (i pct. af den civile arbejdsstyrke)

		1993	1994	1995	1996
Kvinder i alt		12,2	12,7	12,5	12,6
	under 25 år	22,0	23,0	23,2	23,0
	25 år og derover	10,3	10,8	10,6	10,7
Mænd i alt		9,7	10,0	9,4	9,6
	under 25 år	20,9	21,4	20,1	20,2
	25 år og derover	7,9	8,2	7,9	8,1
Kvinder og mænd i alt		10,9	11,3	10,9	11,0
	under 25 år	21,4	22,1	21,5	21,5
	25 år og derover	8,9	9,3	9,0	9,2

Kilde: Kommissionens tjenestegrene.